



Riktlinje för beslut om insats enligt socialtjänstlagen och lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade

Dokumenttyp: Riktlinjer

Antaget av: Social-och omsorgsnämnden

Senast reviderat:

Giltighetstid: 1 juli 2023 - tillsvidare

Diarienummer: SON 2023-481

Dokumentansvarig: Social-och omsorgsdirektör

Adresserat till: Social-och omsorgsförvaltning

Tidpunkt för aktualitetsprövning: Vid behov och vid början av varje mandatperiod.

Sökord: Socialtjänstlagen, lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade, SoL,
LSS och riktlinjer

Innehåll

Förord	6
1. Inledning	6
1.1 Syftet med riktlinjen	6
Hur ska riktlinjen användas?	6
1.2 Övergripande utgångspunkter	6
Lagar och förordningar	6
Bilaga - Beslut enligt SoL och LSS	7
1.3 Ansvar och befogenheter	7
1.4 Informationsskyldighet	7
1.5 Barns bästa	7
1.6 Avgifter för SoL och LSS insatser	8
2. Beslut	8
Asylsökande	8
2.1 Beslut om insats	9
2.2 Förbehåll i beslut	9
2.3 Beslut om ekonomiskt bistånd	10
2.4 Verkställighet	10
2.4.1 Erbjudande om verkställighet	10
2.5 Följa upp beslut	11
3. Beslut om insats enligt Socialtjänstlagen	11
3.1 Socialtjänstlagen (2001:453)	11
3.2 Ensamkommande barn och unga	12
3.3 Öppenvård enligt 4 kap. 1 § SoL	12
Familjestöd	12
Anhörigstöd	12
Brottsförebyggande	12
Boendestöd	13
Boendestöd med bas	13
Stöd vid umgänge	13
Samtalsstöd	13
Provtagning	13
Dagvård	14
Kontaktperson	14
Kontaktfamilj	14
Särskild kvalificerad kontaktperson (SKKP)	15
3.4 Våld i nära relationer	15

Samtalsstöd	15
Skyddat boende	15
Kortsiktigt boende	15
Långsiktigt boende	15
Ekonomiskt bistånd	15
3.5 Helydgnsvård	16
Familjehem	16
Barn och unga	16
Vuxna	16
Hem för vård och boende (HVB)	16
Barn och unga	17
Vuxna	17
Stödboende unga	17
Stödboende/motivationsboende vuxna	18
Utslussningsboende	18
Jourhem	18
Akuthem	18
Utredningshem- HVB	18
HVB på SiS Ungdomshem	19
Kontraktsvård	19
Vårdvistelse på HVB	19
Korttidsplats	19
Bostad med särskild service enligt SoL, inriktning psykiatri	20
3.6 Boendeinsatser	20
Kortsiktigt boende	21
Långsiktigt boende	21
3.6.1 Ekonomiskt bistånd	22
4. Beslut om insats enligt LSS	23
4.1 Bedöma behov hos barn med funktionsnedsättningar	23
4.2. Dubbla insatser	23
4.3 Insatser enligt LSS	24
Personlig assistans enligt 9 § punkt 2	24
Personlig assistans och korttidsvistelse	24
Behov av mer än en personlig assistent (dubbelbemanning)	24
Personlig assistans i andra verksamheter	24
Personlig assistans och ledsagning	24
Personlig assistans och sjukhusvistelse	24
Personlig assistans och om den enskilde är över 66 år	25

Tillfällig utökning	25
Ledsagarservice enligt 9 § punkt 3	25
Biträde av kontaktperson enligt 9 § punkt 4	25
Avlösarservice i hemmet enligt 9 § punkt 5	25
Korttidsvistelse utanför det egna hemmet enligt 9 § punkt 6	26
Definition “ett dygn” i samband med korttidsvistelse	26
Stödfamilj	26
Läger/kollo	26
Korttidstillsyn för skolorngdom över 12 år utanför det egna hemmet i anslutning till skoldagen samt under lov enligt 9 § punkt 7	27
Bostad med särskild service för barn eller ungdomar enligt 9 § punkt 8	27
Familjehem	27
Bostad med särskild service för vuxna enligt 9 § punkt 9	27
Gruppbostad	27
Servicebostad	27
Annan särskilt anpassad bostad	27
Daglig verksamhet enligt 9 § punkt 10	28
Förhandsbesked 16§	28
Ordlista och definitioner	29
Bilaga 1 - Insatser i Linköpings kommun enligt socialtjänstlagen och lag om stöd och service till vissa funktionshindrade	32
Socialtjänstlagen (2001:453) - SoL	32
Våld i nära relationer	34
Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (1993:387) - LSS	37

Förord

Denna riktlinje tydliggör vilka social-och omsorgsnämndens biståndsbedömda insatser är och utformningen av dessa enligt socialtjänstlagen (2001:453) (SoL) och lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (1993:387) (LSS). Riktlinjen tydliggör när en person kan få insatserna. Riktlinjen tar upp utgångspunkterna för insatser enligt dels LSS, dels SoL. Riktlinjen är framtagen för social-och omsorgsförvaltningens medarbetare som handläggningsstöd, utförarna av verksamhet, personer som tar emot insatserna samt andra kommuninvånare. Riktlinjen tydliggör vad social-och omsorgsnämnden i Linköpings kommun anser vara skälig levnadsnivå och goda levnadsvillkor i respektive insats, jämte rådande rättspraxis. Social-och omsorgsnämnden följer upp riktlinjen vid behov. Det dokumentformat som riktlinjen är i fungerar bäst i den digitala miljön.

1. Inledning

1.1 Syftet med riktlinjen

Denna riktlinje omfattar beslut enligt SoL (socialtjänstlagen (2001:453)) och LSS (lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (1993:387)). Insatser som fattas med stöd av SoL och/eller LSS omfattas av denna riktlinje för personer 0-65 år. Syftet med riktlinjen är att skapa ett enhetligt synsätt vid bedömningar samt att säkerställa att beslut fattas i enlighet med gällande lagstiftning. Riktlinjen är ett ställningstagande för vad social- och omsorgsnämnden bedömer vara goda levnadsvillkor alternativt skälig levnadsnivå för insatser enligt SoL och LSS.

Denna riktlinje avgränsas till att omfatta biståndsbedömda insatser. Riktlinjen omfattar inte serviceinsatser.

Hur ska riktlinjen användas?

En riktlinje anger en riktning och en ram samt förtydligar lagstiftningen. En riktlinje ska syfta till att skapa samsyn kring beslutsprocesser i Linköpings kommun avseende insatser som social-och omsorgsnämnden ansvarar för. Riktlinjen riktar sig till både kommuninvånarna, den som tar emot stöd, anhöriga, myndighetsutövningen och nämndens kommunala och privata utförare. Den ska dessutom bidra till en jämn kvalitet i verksamheten.

1.2 Övergripande utgångspunkter

Lagar och förordningar

Riktlinjen utgår från Socialtjänstlagen (2001:453), Hälso-och sjukvårdslagen (2017:30), Lag om samverkan vid utskrivning från slutna hälso-och sjukvård (2017:612), Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (1993:387), Lag om vissa kommunala befogenheter (2009:47), Offentlighets-och sekretesslag (2009:400), Diskrimineringslag (2008:567), Lag om nationella minoriteter och minoritetsspråk (2009:724), Förvaltningslag (2017:900), Äktenskapsbalken (1987:230), Föräldrabalken (1949:381) samt Lag om Förenta nationernas konvention om barnets rättigheter (2018:1197).

Sverige har ratificerat FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning, den trädde i kraft januari 2009. Det nationella målet för funktionshinderspolitiken är att uppnå

jämlikhet i levnadsvillkor och full delaktighet i samhället för personer med funktionsnedsättning i ett samhälle med mångfald som grund.

Bilaga - Beslut enligt SoL och LSS

Ytterligare villkor för beslut enligt SoL och/eller LSS framgår av bilaga till denna riktlinje. I bilagan framgår för respektive insats bland annat: avgränsning i tid, omfattning av insats, tid för uppföljning. Avgränsning i tid både för beslut om insats och uppföljning börjar inte gälla förrän beslutet är verkställt.

1.3 Ansvar och befogenheter

Linköpings kommun ansvarar, enligt 2 kap. 1 § socialtjänstlagen, för socialtjänsten inom sitt område och har det yttersta ansvaret för att enskilda får det stöd och den hjälp som de behöver. Den kommun som den enskilde vistas i ansvarar för stöd och hjälp enligt 2 kap. 1 § socialtjänstlagen, om inget annat följer av 3-5 §§. Kommunen ansvarar även för insatser enligt 9 § 2-10 LSS. Social-och omsorgsnämndens ansvar förtydligas i det av kommunfullmäktige beslutade *Reglemente för Linköpings kommun*. Social-och omsorgsnämnden ansvarar för principiella vägval avseende insatser inom dess ansvarsområde och dess omfattning. Samtliga insatser som social- och omsorgsnämnden tillhandahåller och handlar upp ska bygga på bästa tillgängliga kunskap/evidens. Social-och omsorgsdirektören har i uppdrag att ta fram och vid behov revidera tillämpningsanvisningar, informationsmaterial för målgruppen och rutiner tillhörande denna riktlinje.

1.4 Informationsskyldighet

Linköpings kommun är en del i välfärdskedjan och ska arbeta med förebyggande insatser för att skapa trygghet och säkerhet för dess medborgare. Social-och omsorgsförvaltningens handläggare ska alltid informera om utbudet av övriga relevanta samhällstjänster. Handläggare ska också informera om regionens resurser.

Kommunen har informationsskyldighet även till personer som har behov av insatser men som inte är motiverade att ta emot stöd.

1.5 Barns bästa

FN:s konvention om barns rättigheter, eller barnkonventionen som den också kallas, finns 54 artiklar om mänskliga rättigheter för barn . Det finns dock fyra grundläggande principer som alltid ska beaktas när det handlar om frågor som rör barn och unga. FN:s konvention om barnets rättigheter, blev svensk lag 1 januari 2020. De fyra grundläggande principerna är enligt nedan bild.

2

Alla barn har samma rättigheter och lika värde

3

Barnets bästa ska beaktas vid alla beslut som rör barn

6

Alla barn har rätt till liv och utveckling

12

Alla barn har rätt att uttrycka sin mening och få den respekterad

Även artikel 23 i barnkonventionen som handlar om att barn med funktionsnedsättning har rätt till ett fullvärdigt och anständigt liv samt hjälp att aktivt delta i samhället är viktigt att tillämpa.

Begreppet "barnets bästa" är konventionens grundpelare och har analyserats mer än något annat begrepp i barnkonventionen. Vad som är barnets bästa måste avgöras i varje enskilt fall och hänsyn ska tas till barnets egen åsikt och erfarenhet. Barnets bästa ska gälla i alla beslut även om barnet självt inte är mottagare av biståndet. En viktig del i bedömningen av vad som är barnets bästa är barnets egna synpunkter och åsikter. För att kunna avgöra barnets bästa har barn rätt att få information, komma till tals och bli lyssnade på samt få sina åsikter beaktade i alla frågor som berör hen. När åsikterna beaktas ska hänsyn tas till barnets ålder och mognad.

1.6 Avgifter för SoL och LSS insatser

Det finns särskilda dokument som beskriver avgifter för vård- och omsorgsinsatser och hemsjukvård samt avgifter för mat enligt kommunallagen. Det finns även länsgemensamma riktlinjer som reglerar hälso- och sjukvårdsuppgifter i Linköpings kommun.

2. Beslut

Det finns ett antal utgångspunkter som ska beaktas vid handläggning enligt denna riktlinje. En utgångspunkt vid handläggning är gällande bestämmelser i bland annat lagstiftning, rättspraxis och förarbeten.-

Innan handläggare fattar beslut om insats ska andra alternativ för att tillgodose den enskildes stödbehov ha prövats. Den enskilde ska, så långt som det är möjligt, självständigt kunna tillgodose sina behov efter den egna förmågan. En annan utgångspunkt att beakta är insatser som respektive huvudman ansvarar för, det vill säga kommunen, regionen eller svenska staten.

Civilsamhällets insatser och/eller nyttjandet av digitala lösningar är alternativ som också ska beaktas inför beslut om insats.

Asylsökande

Migrationsverket har det övergripande ansvaret för mottagandet av asylsökande, och personer som ansökt om uppehållstillstånd omfattas av LMA (Lag om mottagande av asylsökande m.fl.). Den enskildes behov ska därmed i första hand tillgodoses via Migrationsverket. Mottagandet ska så långt som möjligt vara individuellt anpassat med särskilda hänsynstaganden till bland annat personer med särskilda behov. Migrationsverket

ansvarar för att den enskilde har ett boende som är anpassat utifrån eventuella funktionsnedsättningar.

Socialtjänsten har dock det yttersta ansvaret för individerna i kommunen och att den enskilda får det stöd och den hjälp som de behöver. Det innebär att vi i undantagsfall kan bevilja akut nödbistånd. De insatser som beviljas ska alltid vara tidsbegränsade samt ske i ordinarie boende.

Den sökande ska som utgångspunkt styrka sin legala vistelse i Sverige, exempelvis genom att uppvisa uppehållstillståndskort, LMA-kort eller på annat sätt styrka uppehållsrätt i Sverige.

Social- och omsorgsförvaltningen ska återsöka kostnader från Migrationsverket i de fall det är möjligt.

2.1 Beslut om insats

Ett ärende till social-och omsorgsförvaltningen kan uppkomma genom en ansökan, begäran, anmälan eller på ett annat sätt. Beslut om en insats fattas efter genomförd utredning och ger svar på ansökan/anmälan/begäran eller det som inkommit på ett annat sätt.

Samtliga beslut måste innefatta ett förbehåll om att beslutet kan komma att ändras om omfattningen av den enskildes behov förändras. Det ska alltid ske en individuell prövning om beslutet ska vara tillsvidare eller tidsbegränsat, om det är tidsbegränsat måste det alltid motiveras. En helhetsbedömning av den enskildes situation och behov måste alltid göras i varje enskilt fall.

Inför beslut om insats måste alltid den enskildes motivation och mottaglighet av den aktuella insatsen utredas. Motivation är en viktig förutsättning för genomförandet av insatsen, framförallt för de över 18 år.

Beslut som inte kan verkställas på grund av att den enskilde tackar nej till erbjuden insats vid två tillfällen följs upp för att sedan omprövas eller avslutas. Om insatsen avslutas kan den enskilde göra en ny ansökan om det är aktuellt.

I ärenden om LSS ska det i beslutet framgå vilken insats som den enskilde beviljats och omfattning, i syfte att det ska bli tydligt vad beslutet kommer innebära i praktiken för personen. I ärenden om insatser enligt SoL ska det i beslutet framgå vilka behov som ska tillgodoses och den insats som personen har beviljats.

2.2 Förbehåll i beslut

Ett gynnande beslut med stöd av SoL eller LSS ska föreses med förbehåll som begränsar den fortsatta giltigheten av beslutet vad gäller tid, men även med anledning av en omprövning på grund av ändrade omständigheter. I samband med att handläggare fattar beslut kan handläggaren göra bedömningen att ta ställning till om beslutet ska föreses med båda eller något av förbehållen.

Ett förbehåll i form av tidsbegränsning av beslut ska innehålla en redovisning av datum för när beslutet börjar gälla samt datum för när det upphör att gälla. Att tidsbegränsa ett beslut ska alltid föregås av en individuell bedömning som utgår ifrån den enskildes behov av insatsen. Exempelvis när den enskilde har behov av en insats som varierar över tid kan det vara lämpligt att tidsbegränsa insatsen.

Ett förbehåll i form av omprövning på grund av ändrade omständigheter ska innehålla en definition av vad ändrade omständigheter innebär. Att använda ett ändringsförbehåll i beslut

ska alltid föregås av en individuell bedömning som utgår ifrån den enskildes behov av insatsen. Formuleringen ska som huvudregel innehålla följande: *Detta beslut kan komma att omprövas, om de omständigheter som ligger till grund för beslutet förändras på ett sätt som medför att behovet av insatsen inte längre föreligger eller att insatsen behöver justeras. Beslutet kan också komma att omprövas om det efter beslutsdatum framkommer uppgifter som kommunen inte hade kunnat beakta i samband med beslutet och som hade resulterat i en annan bedömning av behovet.*

2.3 Beslut om ekonomiskt bistånd

Arbetsmarknadsnämnden ska enligt *Reglemente för Linköpings kommun* ansvara för myndighetsutövning avseende försörjningsstöd, inklusive dödsbohandläggning, enligt socialtjänstlagen samt därtill hörande socialtjänstförordning.

Ekonomiskt bistånd kan användas när andra insatser beviljats och att det i uppdraget ingår att aktivera, bryta isolering vilket bäst görs genom att bekosta en aktivitet. Innan ekonomiskt bistånd beviljas till aktivitet ska föräldrarnas eller den vuxnes egna betalningsförmåga ha utretts. Kommuner ska inte, enligt 3 § 2 kap kommunallagen, behandla sina invånare olika, om det inte finns sakliga skäl för något annat.

En samverkan ska ske med IAF innan beslut fattas.

Max 15 % av prisbasbelopp per person och år.

2.4 Verkställighet

Efter att beslut om insats fattats enligt SoL eller LSS ska beslutet verkställas, genom ett så kallat verkställighetsbeslut. Detta omfattar var beslutet ska verkställas, exempelvis på vilket boende ett beslut om bostad med särskild service ska verkställas.

Ett beslut om insats, oavsett heldygnsvård eller öppenvård, ska som huvudregel verkställas inom upphandlad verksamhet eller genom verksamhetsuppdrag hos den kommunala utföraren.

Den enskilde har möjlighet att lämna önskemål om var ett beslut om insats ska verkställas, men har däremot inte rätt att bestämma var insatsen ska verkställas. Nämnden har ett ansvar att bedöma att den erbjudna verkställigheten tillgodoser den enskildes behov och tillförsäkrar den enskilde en skälig levnadsnivå enligt SoL eller goda levnadsvillkor enligt LSS. Som huvudregel går ett verkställighetsbeslut inte att överklaga. Avseende beslut enligt LSS kan dessa överklagas.

2.4.1 Erbjudande om verkställighet

Efter beslut om beviljad insats lämnas erbjudande om verkställighet till den enskilde. Den enskilde har 14 dagar på sig att tacka ja eller nej till ett erbjudande om verkställighet. Om den enskilde tackar nej till erbjudandet dokumenteras skälen för det i den enskildes journal.

Om den enskilde tackar nej efter ett erbjudande om verkställighet som bedöms tillgodose den enskildes behov har nämnden möjlighet att ompröva beslutet. Omprövningen kan innebära att den enskildes beslut om insats upphör. I samband med omprövning av beslutet ska den enskilde ges information om att en ny ansökan kan göras.

Om den enskilde tackar nej efter två olika erbjudanden om verkställighet, vid erbjudande om boendeplats särskilt boende enligt SoL samt särskilt boende enligt 9 § 9 eller 9 § 8 LSS, som bedöms tillgodose den enskildes behov, har nämnden möjligheten att ompröva beslutet. Omprövningen kan innebära att den enskildes beslut om insats upphör. Om den enskilde inte

återkommer med svar på erbjudanden om plats på särskilt boende enligt SoL eller särskilt boende enligt 9 § 8 eller 9 § 9 inom 14 dagar ska det tolkas som att vederbörande tackar nej till den erbjudna platsen. I samband med omprövning av beslutet ska den enskilde ges information om att en ny ansökan kan göras.

2.5 Följa upp beslut

Beslutade insatser ska följas upp enligt:

- gällande lagstiftning,
- i enlighet med bilaga 1,
- när behoven hos den enskilde har förändrats,
- när synpunkter och klagomål har framförts, eller
- om det är aktuellt utifrån omständigheterna i övrigt.

Vård avseende barn under 18 år i någon av formerna av HVB, akuthem, jourhem eller stadigvarande familjehem ska övervägas/omprövas av nämnden var sjätte månad. Vårdtiden räknas från första placeringsdag oavsett form.

3. Beslut om insats enligt Socialtjänstlagen

3.1 Socialtjänstlagen (2001:453)

Socialtjänstlagen (SoL) är en målinriktad ramlag som ökar möjligheten att utforma verksamheten med utgångspunkt från lokala förutsättningar och behov. I lagen anges målen för verksamheten och vilka resultat som ska åstadkommas men i regel inte hur detta ska uppnås.

Enligt 4 kap. 1 § SoL ska den enskilde genom biståndet tillförsäkras en skälig levnadsnivå. Biståndet ska utformas så att det stärker den enskildes möjligheter att leva ett självständigt liv.

Att den enskilde genom biståndet ska tillförsäkras en skälig levnadsnivå innebär inte bara en nivåbestämning utan ger också uttryck för vilken form av insats, vård och stödformer som kan komma i fråga. Vid bedömning av vilken insats som kan vara aktuell måste en sammanvägning göras av olika omständigheter främst den enskildes behov och önskemål, den önskade insatsens lämplighet som sådan samt kostnaderna för den önskade insatsen i jämförelse med andra insatser.

I nedanstående tabell bryts själva orden i begreppet "skälig levnadsnivå" ned i syfte att lättare påvisa den grammatiska innebörden.

Skälig	Rimlig, befogad
Levnad	Livsförlopp
Nivå	Läge i höjdlid, högt el. lågt plan; hög el. låg Standard

Tabell 1: Nedbrytning av orden i begreppet skälig levnadsnivå.

"Skälig levnadsnivå" bryts ner i definition och omfattning av varje insats som social- och omsorgsnämnden ansvarar för inom Linköpings kommun.

3.2 Ensamkommande barn och unga

Kommunen ansvarar för det praktiska mottagandet av ensamkommande barn och unga som Migrationsverket anvisat till Linköping, det vill säga boende, daglig omsorg, eventuellt särskilt stöd, god man och skolgång. I Linköpings kommun finns ett ordnat mottagande för ensamkommande barn 0-20 år. De ensamkommande barnen placeras i huvudsak i familjehem upp till de är 14 år. I åldrarna 15-20 år placeras de på kommunens HVB. I åldrarna 16-20 finns möjlighet att bo i kommunens stödboende efter dokumenterad bedömning att den unge är redo för det. Efter 18 år kan den unge som hittat egen boendelösning få boendestöd. Åldersgräns för dessa insatser är avslutat gymnasium och som längst till vårterminens slut det året den unge fyller 20 år. Ensamkommande barn och ungdomars ekonomiska förhållanden ska följa riksnormen för försörjningsstöd.

Ensamkommande barn och unga som bedöms ha ett mer omfattande vårdbehov har rätt till samma insatser som andra barn med motsvarande vårdbehov. Ensamkommande barn och unga i asyl som inte har fått besked om asylfrågan från Migrationsverket vid 18-årsdagen övergår till Migrationsverkets ansvar. Bedömning om undantag sker i enlighet med vårdbehov som motsvarar LVU-skäl.

3.3 Öppenvård enligt 4 kap. 1 § SoL

Social- och omsorgsnämnden ansvarar för att det finns tillgång till öppenvård för att kunna möta barns, ungas och vuxnas behov. Med öppenvård avses alla insatser till barn och unga där barnet inte är placerad i heldygnsvård. Öppenvård ges till vuxna utifrån behov stöd för skadligt bruk och beroende och annan social problematik.

Familjestöd

Målgruppen för insatsen är barn och ungdomar, 0-20 år, samt deras familjer, vilka har behov av socialt stöd på grund av psykosociala problem, exempelvis relations-eller skolproblem eller akuta krissituationer. Behov kan finnas under kortare eller längre tid och ha varierande omfattning. Målgruppen kan inkludera barn och ungdomar som vistas i familjehem i Linköping kommuns närhet och av olika skäl behöver extra socialt stöd. Insatserna innefattar olika typer av socialt stöd, exempelvis praktiskt/pedagogiskt stöd, samtalskontakt, individuellt stöd till barn och stöd i föräldrarollen. Med anledning av att de unga kan ha en skiftande social och psykosocial problematik kan behovet av stöd och insatser variera i form och omfattning.

Anhörigstöd

Anhörigstöd riktar sig till barn och ungdomar, 4-20 år, som är anhöriga och befinner sig i en problematisk livssituation på grund av en förälders/vårdnadshavares svårigheter, exempelvis på grund av ett beroende eller en sjukdom. Insatsen riktar sig också till barn och ungdomar som lever i familjer där det förekommer våld eller där en förälder är frånvarande på grund av ett fängelsestraff.

Brottsförebyggande

Insatserna syftar till att förhindra fortsatt normbrytande beteende eller återfall i brott för barn och unga, 12-21 år. I vissa specifika fall kan även vuxna beviljas brottsförebyggande insatser. Flera brottsförebyggande insatser är manualbaserade och sker i samverkan med andra aktörer.

Boendestöd

Boendestöd är en insats som syftar till att den enskilde ska bli självständig och delta i samhällslivet. Insatsen ska präglas av en rehabiliterande inriktning som fokuserar på ett individuellt utformat stöd. Insatsen riktar sig till personer med kognitiva, psykiska, neuropsykiatriska funktionsnedsättningar eller skadligt bruk och beroende som upplever väsentliga svårigheter att utföra aktiviteter inom olika livsområden.

Personer som får insatsen boendestöd kan inte vara aktuella för insatsen kontaktperson.

Boendestöd med bas

Insatsen riktar sig till enskilda som har större behov än enbart insatsen boendestöd. Den enskilde ska inte kunna delta i öppen verksamhet utan att ha ett behov av ett socialt sammanhang, där ett begränsat antal personer deltar och med en större personaltäthet.

Målgruppen är vuxna individer med kognitiva, psykiska eller neuropsykiatriska funktionsnedsättningar och/eller skadligt bruk och beroende. Det rör samma målgrupp som för boendestöd men där boendestöd inte är tillräckligt. Det skall finnas ett omfattande behov av stöd och vägledning samt behov av baslägenhet med personal. Enskilda får stöd i sitt ordinära boende och har social samvaro med tillgång till baslägenhet. Det finns tillgång till trygghetstelefon och stödet kan ges i grupp eller enskilt.

Personer som får insatsen boendestöd kan inte vara aktuella för insatsen kontaktperson.

Stöd vid umgänge

Stöd vid umgänge kan beviljas i tre olika situationer och benämns olika beroende på orsaken till stödet.

- Umgängesstöd - När domstol fattar beslut om umgänge med en förälder som barnet inte bor med kan den besluta om att det under umgänget ska närvara en person som socialnämnden utser. Föräldrabalken (FB) kap 6 15 c §
- Kontaktperson vid umgänge - Under förutsättning att föräldrarna är överens om det så kan de ansöka om en kontaktperson som stöd i samband umgänget utifrån barnets behov. Biståndsbeslut enligt kap 4:1 Socialtjänstlagen (SoL).
- Stöd vid umgänge för placerade barn och föräldrar. Biståndsbeslut enligt kap 4:1 SoL.

Samtalsstöd

Samtalsstöd beviljas i form av olika insatser riktade till vuxna personer som har ett behov av samtalsbehandling, individuellt eller i grupp. Den enskilde som ges insatsen kan exempelvis ha ett skadligt bruk och beroende eller samsjuklighet. Vuxna kan även beviljas insatsen, om samtalsstöd skett som serviceinsats, via biståndsbedömning av social- och omsorgsförvaltningen.

Samtalsstöd kan också beviljas barn och unga, 13-20 år, som har ett riskbruk eller som är beroende av alkohol, droger eller spel.

Provtagning

Beslut om provtagning syftar till kontroll med anledning av barnets, den unges eller den vuxnes skadliga bruk och beroende. Provtagning av vuxna kan beviljas i undantagsfall, till exempel om ett boende är beviljat där drogfrihet behöver säkerställas innan inflytt eller inför en eventuell placering.

För att få provtagning upp till 21 års ålder krävs att även samtalsstöd sker. Föräldrar som har placerade barn och unga kan behöva lämna prover inför umgänge. Detta för att kunna påvisa nykterhet.

Dagvård

Insatsen dagvård ska främst användas för att tillgodose den enskildes omfattande behov av vård för skadligt bruk och beroende samt personalstöd, nästintill samma vårdbehov som ett HVB. Den enskilde behöver inte lämna Linköping, exempelvis för att bryta socialt nätverk eller där personen både har ett eget boende och kan delta i behandling.

Dagvård kan i vissa fall beviljas som kvarts dagvård, halv dagvård eller hel dagvård. Dagvård ska inte beviljas stället för beroendemottagningen eller boendestöd, utan ska endast beviljas när öppenvård genom beroendemottagningen och andra öppna insatser är prövade och uttömda

Kontaktperson

Syftet med insatsen är att ge barn, unga och vuxna möjlighet att bryta isolering eller bli aktiverade på sin fritid. Målgruppen är personer 13 år och äldre.

Syftet med kontaktpersonen är att motivera, ge förutsättningar och tillsammans med den enskilde öva för att delta i befintliga verksamheter, aktiviteter och mötesplatser som erbjuds i civilsamhället. Målet med insatsen är att den enskilde sedan självständigt ska kunna delta i sociala sammanhang. Insatsen utformas utifrån den enskildes behov och kan bestå av social samvaro, samtal och promenader till mötesplatser. Kontaktpersonen är endast ett alternativ när det ordinarie nätverket eller andra möjligheter inte kan tillgodose behovet.

Insatsen kan inte beviljas med någon specifik kompetens kring genomförandet så som kunskap kring sjukdomar, till exempel demens, svåra psykiatriska diagnoser, utåtagerande och utmanande beteenden, skadligt bruk och beroende eller ingående kunskaper kring exempelvis hjälpmedel.

För att vara aktuell för insatsen kontaktperson ska nedanstående kriterier vara uppfyllda där den enskilde ska:

1. Ha ett behov av social gemenskap och känna sig isolerad.
2. Ha provat att på egen hand tillgodose sig social samvaro genom att självständigt komma ut på sådant som den enskilde är intresserad av.
3. Inte vara i behov av specifik kunskap/bemötande då insatsen inte kräver utbildad personal.
4. Vara i behov av utevistelse, aktivering anpassad efter ålder och mognad exempelvis promenader, fritidsaktiviteter och delaktighet i samhället.

För barn över 15 år krävs samtycke från barnet för att insatsen ska beviljas.

Kontaktfamilj

Syftet med insatsen är att hjälpa föräldrar att kunna ta sitt föräldraansvar.

Familjestöd ska beviljas, i samband med att kontaktfamiljsinsatsen beviljas, för att arbeta med de förändringar som föräldrarna behöver göra för att klara sitt föräldraskap utan denna insats.

Innan insatsen beviljas skall det utredas vad barnet har för naturligt nätverk, exempelvis bland släkt och vänner, som kan tillgodose behovet istället utan att det blir en formaliserad insats. Bedöms släkt eller vänner kunna tillgodose behovet, beviljas inte insatsen.

Målgruppen är barn 3-14 år. De som utför uppdraget är frivilliga resurser som uppbär arvode. Insatsen beviljas 1-2 helger i månaden, främst på helgerna.

Kontaktfamilj är inte att se som ett substitut för dels behovet av dygnsvård, dels avlastning.

Särskild kvalificerad kontaktperson (SKKP)

Målgruppen för insatsen är barn och ungdomar som löper en förhöjd risk för skadligt bruk och beroende eller kriminalitet på grund av egna problem eller annat socialt nedbrytande beteende, eller på grund av riskfaktorer i familjen eller närmiljön. Syftet är att stödja och stärka ungdomen för att främja en prosocial utveckling och minska risken för antisocialitet. Socialtjänstens insatser syftar också mer specifikt till att möjliggöra för barnet eller ungdomen att bo kvar i hemmet, det vill säga att undvika placering. För SKKP ställs krav på relevant utbildning och/eller erfarenhet av psykosocialt arbete med ungdomar.

3.4 Våld i nära relationer

Samtalsstöd

Syftet med insatsen är att ge stöd åt personer som antingen blir utsatta för våld i nära relation eller de individer som utsätter personer i nära relation för våld. Insatsen syftar även till att ge stöd åt dels barn och unga som bevittnar, upplevt eller utsatts för våld, dels barn och unga som utsatts för hedersrelaterat hot, våld och/eller sexuella övergrepp.

Skyddat boende

Syftet med insatsen är att ge ett skyddat boende till vuxna personer utsatta för våld i nära relation som inte bedöms vara trygga och säkra i sin bostad, har ett behov av stöd och/eller att hotbilden mot personen är så pass hög att individen inte kan fortsätta vistas i sin bostad eller i Linköping.

Kortsiktigt boende

Syftet med insatsen är att ge vuxna personer och eventuellt medföljande barn ett tillfälligt boende i form av akutlägenhet med anledning av att personen utifrån våld i nära relation inte bedöms vara trygg eller säker i sin egen bostad. Den enskilde är relativt självgående och bedöms fortsatt vara trygg/säker i Linköping. Denna insats kan beviljas i kombination med andra insatser såsom stödsamtal eller boendestöd.

Långsiktigt boende

Syftet med insatsen är att erbjuda vuxna personer över 18 år, som till följd av våld i nära relation står utan egen bostad och/eller har hinder för att på egen hand kunna få en egen bostad, ett eget boende med andrahandskontrakt i kombination med en bosocial öppenvårdsinsats. Öppenvårdsinsatser kallas bosocialt stöd och är en förutsättning för att få andrahandskontraktet.

Ekonomiskt bistånd

Insatsen syftar till att ge den enskilde, som till följd av våld i nära relation, akut bistånd. Det akuta biståndet kan exempelvis vara akuta matpengar, bistånd enligt norm för en kortare

period, eller punktinsatser. Kostnaden är en tydlig konsekvens av våldet, exempelvis flyttfirma och låsbyte. Den enskilde ska inte ha ett pågående ärende hos IAF.

3.5 Haldygnsvård

Haldygnsvård beskriver insatser som ger vård och behandling eller omsorg på heldygnsbasis under mer än halva månaden eller som bedrivs inom jourhem och akuthem även om dessa är en kortare period.

Familjehem

Barn och unga

Målgruppen för familjehem är barn och unga som behöver bo i ett annat hem än sitt egna med anledning av till exempel att föräldrarna brister i omsorgen eller brister i hemmet såsom våld och eller skadligt bruk och beroende. Det kan också handla om relationsproblem i familjen. Barnet, den unge, kan också ha behov av att bo i en annan familj på grund av sitt eget beteende. Insatsen riktar sig till barn och unga, 0-15 år, eller äldre tonåringar, 16-18 år, utan egen psykosocial problematik. I första hand bör dock andra insatser övervägas för den äldre målgruppen vid en nyplacering. Ensamkommande barn, upp till 14 års ålder, kan komma ifråga för denna insats. Placeringen kan pågå efter att den unge blivit myndig om hen går i gymnasiet men en ny placering utifrån ovanstående kriterier påbörjas i normalfallet inte efter att den unge blivit myndig. I vården ska det ingå att arbeta med att göra den unge självständig för att klara ett eget boende och livsföring.

Inför beslut om familjehem ska det alltid utredas om det finns möjlighet att placera barnet i sitt egna nätverk.

Familjehemmen är frivilligt engagerade familjer som erhåller arvode och omkostnad och som öppnar upp sitt hem för ett eller flera barn. Placeringen i familjehem kan vara under en kortare tid eller under hela barnets uppväxt. Innan ett stadigvarande familjehem kan bli aktuellt, kan den enskilde behöva en kortare HVB-placering.

Placeringen övervägs var sjätte månad och målet är alltid att barnet skall återförenas med sina biologiska föräldrar.

Insatsen ska avslutas när föräldrar inte längre är försörjningsskyldiga för sina barn.

Vuxna

Familjehem kan i restriktiva fall beviljas även till vuxna personer. Där det hos den enskilde föreligger skadligt bruk och beroende eller behov av skydd som är så omfattande att behovet inte kan tillgodoses på annat sätt.

Hem för vård och boende (HVB)

Hem för vård eller boende, HVB, är en verksamhet som bedriver behandling eller är inriktad på omvårdnad, stöd eller fostran. Ett HVB kan rikta sig till barn, unga och vuxna med någon form av behov inom socialtjänstens ansvarsområde, exempelvis skadligt bruk och beroende.

HVB är institutioner som erbjuder social heldygnsvård i form av omvårdnad, behandling och i vissa fall utredning. Social- och omsorgsnämnden har ramavtal där flera upphandlade HVB ingår och som i första hand används. När det inte finns plats på HVB inom ramavtalet för en individ på grund av exempelvis full beläggning eller att det inte finns något HVB inom ramavtalet som matchar just den enskildes behov kan placering ske i icke upphandlad verksamhet.

Innan heldygnsvård övervägs ska samtlig behandling i öppenvård och annan huvudmans ansvar vara bedömt och uttömt. Behovet av stöd och behandling ska inte kunna tillgodoses genom öppenvård eller andra insatser på hemmaplan.

Barn och unga

Syftet med att placera barn och unga på HVB är i första hand vård och behandling men även utredningsplacering kan bli aktuellt. I vården ska det ingå att arbeta med att göra den unge självständig för att klara ett eget boende och livsföring.

Insatsen kan även beviljas för ensamkommande barn och ungdomar. När en ensamkommande anvisas till Linköping saknas i regel kunskap om den unges resurser och förutsättningar att klara av en vårdform med mindre stöd. Den unge ska därför placeras på HVB även om det saknas sociala problem i omfattning med ovan. Vården ska i normalfallet inriktas på att den unge förbereds på att leva ett självständigt liv i samhället.

Vuxna

Vuxna individer som behöver insatsen har ofta behov och en problematik som är komplex och kan grunda sig i många olika områden. Det ska föreligga ett behov av en tät tillsyn samt omfattande stöd på grund av skadligt bruk och beroende eller samsjuklighet. Insatsen riktar sig till individer som är 22 år och äldre.

Behov av vård eller behandling på grund av psykisk ohälsa, exempelvis depression, trauma, suicidrisk, utgör inte skäl för vård på HVB genom socialtjänsten. Dessa behov har regionen främsta ansvaret för och ska tillgodose. Endast det faktum att den enskilde är bostadslös är inte skäl för vård på HVB, utan personen behöver ha ett skadligt bruk och beroende som inte kan tillgodoses med insatser på hemmaplan.

I anslutning till att bevilja den enskilde insatsen ska det påbörjas en planering för eventuella insatser som kan behövas efter avslutad placering.

Stödboende unga

Stödboende är ett mer självständigt boende och kan vara aktuellt för barn och unga som inte har behov av sådana vård- och behandlingsinsatser som motiverar en placering i HVB. Stödboende innebär att barnet/den unge har ett eget boende under placeringstiden. Stödboende kan beviljas barn och unga som är mellan 16-20 år. Placering på stödboenden i andra kommuner kan ske som ett led i etablering på annan ort. Socialsekreterare ska särskilt bedöma och dokumentera att insatsen är lämplig för den som är mellan 16 och 18 år.

Möjliga målgrupper för insatsen:

- Barn och unga som är bättre socialt fungerande och endast har ett mindre vårdbehov. De är också så pass mogna och självständiga att familjehemsplacering inte bedöms lämplig.
- Barn och unga som kan vara i behov av utslussning och eftervård efter placering i familjehem eller HVB.
- Ensamkommande barn och unga.
- Barn och unga som lever i en konfliktfylld eller på annat sätt otillfredsställande hemsituation som dock inte motiverar placering i HVB och där Familjestödet arbetat med konflikterna utan framgång.
- Barn och unga som har dokumenterade kopplingar till kriminalitet och som är i behov av stödboende i en annan kommun utifrån skydd. Det behöver finnas en dokumenterad kontakt med BOPS inom polisen och att de bedömer att ungdomen är i behov av personskydd.
- Den unge behöver ha behov och vara motiverad.

Stödboende/motivationsboende vuxna

Stödboende/motivationsboende är en boendeform där den enskilde bor tillfälligt som ett steg på väg till eget boende. Den enskilde kan ha skadligt bruk och beroende i kombination med funktionsnedsättning eller annan social utsatthet samt har svårt att behålla en lägenhet eller skaffa boende på egen hand. Problematik av somatisk och psykiatrisk karaktär kan förekomma. Verksamheten ska ge individuellt utformat personligt och praktiskt stöd. Endast det faktum att den enskilde är bostadslös samt har ett skadligt bruk och beroende ger i sig inte automatisk rätt till motivationsboende/stödboende. Det behöver även finnas ett mer omfattande omvårdnadsbehov, som inte kan tillgodoses genom öppenvårdsinsatser, till exempel boendestöd. En bedömning från polisen om den enskildes behov av att få skydd krävs.

Utslussningsboende

Utslussboende är avsett för enskilda personer som behöver insatser i form av tillsyn och stöd, men inte vård eller behandling. Insatsen sätts ofta in efter avslutad heldygnsvård under en övergångsperiod. Insatsen kan vid behov kombineras med behandlingsinsatser i form av öppenvård. Vid utsluss ska den enskildes behov av boendestödjande insatser tillgodoses. Den enskilde får en mentor som vid sidan av övrig personal kan vägleda, stötta och finnas till för individen.

Insatsen syftar till att uppnå/vidhålla en hållbar boendesituation och en fungerande vardag med struktur och tydlighet. Den övergripande målsättningen är att ge den enskilde förutsättningar för ett eget boende. Den enskilde erhåller stöd kring praktiska göromål i hemmiljön, exempelvis att städa gemensamt med individen, stötta och informera kring personlig hygien, hjälpa till med inköp av mat- och dagligvaror, matlagning, praktiska göromål kring ekonomi. Stöttning sker även i kontakten med exempelvis myndigheter och sjukvård. Den enskilde ska även få stöd i att skapa och delta i ett socialt sammanhang. Det kan även innefatta stöd i att upphöra eller minska en skadlig konsumtion av alkohol och/eller droger, samt att uppnå en fungerande försörjning och ekonomi.

Jourhem

Barn och unga som är i behov av ett akut skydd utanför det egna hemmet kan placeras i jourhem i avvaktan på stadigvarande placering eller andra insatser. Placeringsformen riktar sig framförallt till barn och unga upp till 14 år.

Akuthem

Om ett barn eller ungdom är i behov av ett akut skydd utanför det egna hemmet och det saknas lämplig plats i jourhem kan den enskilde placeras i akuthem i avvaktan på stadigvarande placering eller andra insatser. Ett akuthem är ett hem som inte är utrett som familjehem eller jourhem, till exempel en släkting till barnet, den unge eller en familj som tillfälligt kan tänka sig att ta emot barnet i sin vård. Innan det är bestämt om barnet, den unge, ska placeras i ett familjehem eller flytta hem, ska denne under en kortare tid främst placeras inom sitt sociala nätverk.

Målgruppen för insatsen är framförallt barn och unga upp till 14 år eller tonåringar som placeras i nätverket.

Utredningshem- HVB

Målgruppen med placeringsformen är barn och deras föräldrar. Syftet med placeringen på ett utredningshem är att utreda föräldrarnas förutsättningar/förmåga att ta hand om sitt/sina barn

och där utredningen bedöms vara så omfattande att den inte går att genomföra på hemmaplan. Det föreligger även en oro för barnets behov av skydd under dygnets alla timmar, som behöver tillgodoses av annan än föräldrarna, exempelvis fara för hälsa och utveckling.

Utgångspunkten är att utredningsteamet används i första hand. Om både utredning, observation och skydd behövs kan insatsen övervägas.

HVB på SiS Ungdomshem

En förutsättning för att få insatsen med stöd av SoL på SiS ungdomshem är att vården har föregåtts av tvångsvård. Målgrupp för insatsen är ungdomar som har vårdats med tvångsvård och skall slussas ut från SiS ungdomshem och inte kan återvända till Linköping på grund av exempelvis skyddsbehov eller tidigare skadligt bruk och beroende. Insatsen kan beviljas kortvarigt i samband med att tvångsvård upphör och i väntan på nya öppna insatser.

Kontraktsvård

Kontraktsvård innebär ett alternativ till fängelsestraff och innebär att den som dömts för brott får möjlighet att genomgå behandling i stället för att dömas till fängelse. Målgruppen är personer som normalt skulle dömas till fängelse men vars brottslighet i väsentlig grad kan relateras till skadligt bruk och beroende av beroendeframkallande medel och som är villiga att genomgå vård och behandling enligt en särskild plan. För att kunna dömas till kontraktsvård måste den dömda vara medveten om sitt skadliga bruk eller beroende. Ansökan om kontraktsvård inkommer alltid via frivården. Den enskilde själv kan aldrig göra en egen ansökan direkt till socialtjänsten. Kontraktsvård innebär ett bindande kontrakt mellan den enskilde och Kriminalvården som är fastställt av tingsrätten. Om den enskilde missköter sin behandling kan tingsrätten besluta att straffet i stället ska avtjänas i fängelse.

Vårdvistelse på HVB

Vårdvistelse syftar till att underlätta övergången mellan fängelsetiden och livet i frihet. Vårdvistelse kan bli aktuellt i det fall en person är i behov av extra stöd för att minska risken för återfall i brott. Den enskilde får behandling för det problem som ligger bakom kriminaliteten, exempelvis skadligt bruk och beroende, våldsbenägenhet, spelberoende eller hjälp att bryta kriminella tankar och handlingar. Behandlingen sker utanför fängelset på HVB. Endast det faktum att personen avtjänat ett fängelsestraff och är i behov av stöd därefter är inte skäl för att bevilja vårdvistelse. Beroende på fängelsestraffets längd har den enskilde varit nykter och drogfri under en eventuell längre tid, vilket därmed inte motiverar till vårdvistelse och placering på HVB. Precis som vid bedömning av "vanlig" heldygnsvård behöver bedömningen göras om behovet i första hand kan tillgodoses genom öppenvård och hemmaplanslösningar.

Korttidsplats

Korttidsplatser kan beviljas vid tillfälligt behov av vård och omsorg. Om behovet kan tillgodoses med andra insatser exempelvis med stöd av hemtjänst, hemsjukvård, andra rehabiliterande och arbetstekniska insatser finns inte behov av korttidsplats. Det ska vara klarlagt att vården som ges på en korttidsplats inte ska kunna ges i den ordinarie bostaden på ett tryggt sätt.

Det kan vara aktuellt med en korttidsplats under perioden en utredning pågår av den enskildes individuella omsorgsbehov för att kunna bedöma vidare insatser. Vid korttidsbeslut finns möjlighet att prova att gå hem under en omfattning av 48 timmar och återgå, om inte återgång sker förlorar den enskilde sin plats. Om den enskilde läggs in på slutenvård upphör beslutet inom 20 timmar.

Bostad med särskild service enligt SoL, inriktning psykiatri

För personer med psykiska funktionsnedsättningar, som inte kan bo i ett ordinärt boende, kan beslut om bistånd i form av särskilt boende beviljas. Särskilt boende med inriktning psykiatri skall endast beviljas om behovet inte kan tillgodoses genom hemtjänst och/eller stöd i boende. Samtliga nedanstående kriterier skall vara uppfyllda:

1. psykisk funktionsnedsättning,
2. omfattande personligt omvårdnadsbehov,
3. omfattande medicinsk omvårdnad,
4. omfattande behov av närhet till personal dygnet runt,
5. behov av omfattande struktur och rutiner den alldagliga livsföringen, samt
6. behovet kan inte tillgodoses på annat sätt.

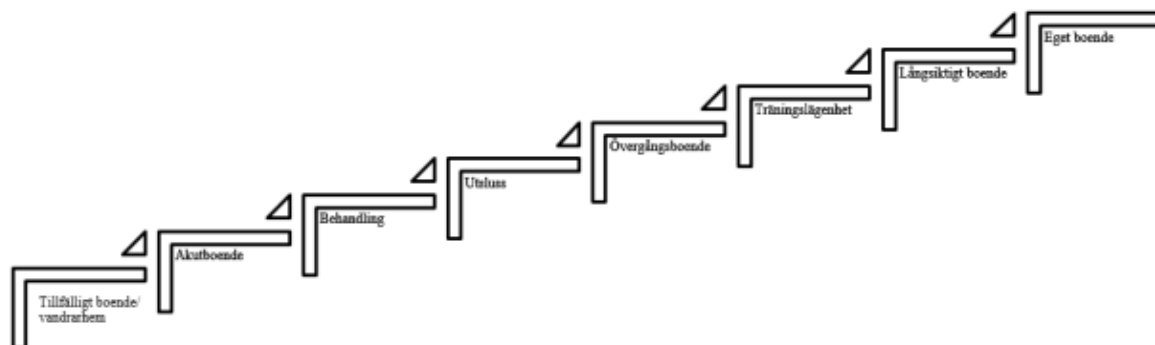
På det särskilda boendet med inriktning psykiatri bor den enskilde i en egen lägenhet med tillgång till personal dygnet runt, har tillgång till gemensamhetsutrymmen och till viss del social gemenskap genom boendets lättare aktiviteter.

3.6 Boendeinsatser

Reglerna i SoL innebär att personer i första hand är skyldiga att försörja sig själv och sin familj inom ramen för sin förmåga. I det ingår även ansvaret för att ordna bostad, exempelvis via bostadsförmedling, bostadsföretag eller på något annat sätt ordna den egna bostadssituationen.

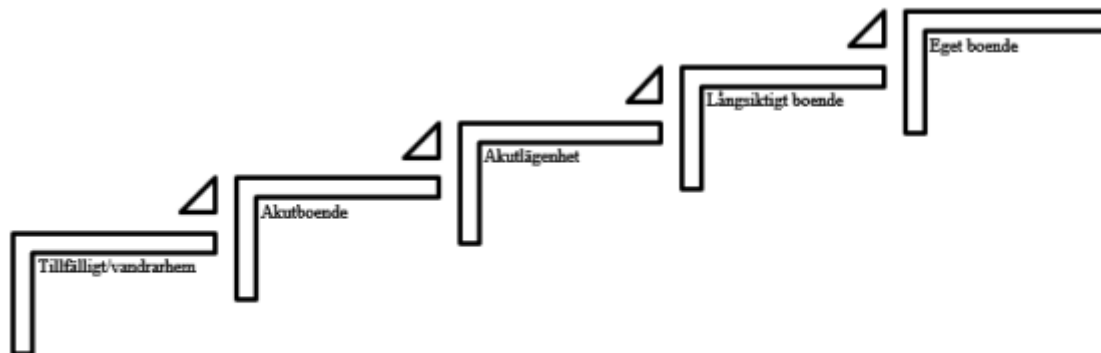
I SoL finns inga bestämmelser som ger bostadslösa en allmän rätt att få en bostad av socialtjänsten. Socialtjänsten kan dock i särskilda fall vara skyldig att tillhandahålla en bostad som bistånd. Arbetet för att minska hemlöshet ska utgå från arbetsmodellerna vårdkedja och boendetrappa.

Vårdkedjemodellen innebär att först behandla bakomliggande problematik som skadligt bruk och beroende eller psykisk ohälsa och därefter erbjuda den enskilde en egen bostad i olika steg, enligt nedanstående modell. Uppflyttningen i vårdkedjan är villkorad och är beroende av att den enskilde följer de regler som ställts upp, till exempelvis krav på nykterhet och följsamhet till behandlingsplaner samt god hyressed.



Bildtext: Vårdkedja - schematisk bild

Boendetrappa bygger på att personen kvalificerar sig för en egen bostad genom att ta ett antal steg i en viss ordning. Personen får på så sätt träna sig i att klara ett eget boende för att så småningom få ett eget hyreskontrakt. Boendetrappan liknar vårdkedja men utgår inte från ett vård- och behandlingsperspektiv.



Bildtext: Boendetrappa - schematisk bild

Kortsiktigt boende

Insatsen syftar till att ge tidsbegränsat stöd i form av boende som del av boendetrappa eller vårdkedja. Vid prövning om en person har rätt till insatsen tidsbegränsat boende ska följande individuella bedömningar alltid göras:

- Helt bostadslös.
- Uttömt samtliga andra möjligheter att få sitt behov av boende tillgodosett.
- Speciella svårigheter att skaffa en bostad, såsom avsaknad av förmåga, inte enbart generella svårigheter på grund av bostadsbrist. Det är kombinationen av olika svårigheter och den individuella prövningen som ligger till grund för om den enskilde har en speciell svårighet eller inte.
- Tillhör en socialt utsatt grupp som behöver särskild hjälp att skaffa en bostad.

Utöver ovanstående kan insatsen erbjudas till personer som redan ingår i boendetrappa eller vårdkedja, till exempel avslutar behandling eller frigges från fängelse. Dessa personer behöver inte uppfylla samtliga krav enligt ovan.

Insatsen ska verkställas inom boendetrappa eller vårdkedja med fokus på progression mot eget boende. Krav för progression och uppflyttning är att:

- individen följer planering,
- individen söker boenden efter bästa förmåga, och
- ett stabilt hyresförhållande utifrån god hyressed är uppnådd, det vill säga att hyran betalas i tid, lägenheten sköts, det är störningsfritt och ordningsregler för boendet efterlevs.

Långsiktigt boende

Insatsen syftar till att erbjuda långsiktig boendelösning i form av bosocialt stödkontrakt med möjlighet att ta över hyreskontraktet. Vid prövning om en person har rätt till insatsen bosocialt stödkontrakt ska följande individuella bedömningar alltid göras:

- Helt bostadslös.
- Uttömt samtliga andra möjligheter att få sitt behov av boende tillgodosett

- speciella svårigheter att skaffa en bostad, såsom avsaknad av förmåga, inte enbart generella svårigheter på grund av bostadsbrist. Det är kombinationen av olika svårigheter och den individuella prövningen som ligger till grund för om den enskilde har en speciell svårighet eller inte. Exempel på sådan problematik kan vara klienter med viss psykisk ohälsa eller ADHD vilka inte är berättigade boende via förvaltningens övriga enheter eller klienter med skyddsbehov vilka inte kan lösa sin boendesituation på egen hand.
- Tillhör en socialt utsatt grupp som behöver särskild hjälp att skaffa en bostad.
- Omfattande skulder registrerade hos Kronofogden samt inkassobolag och/eller hyresskulder som inte kan regleras inom en överskådlig framtid. Skulderna ska styrkas genom inlämnad skuldförteckning från Kronofogden.
- Stödbehov som föranleder insats i form av exempelvis boendestöd.
- Inget skadligt bruk och beroende/svår psykisk ohälsa. Ska ha uppvisat en stabil nykter- och drogfrihet utan omfattande stöd- och behandlingsinsatser under minst nio månader.

Klienter med skyddsbehov eller överflyttade skyddsärenden från annan kommun råder inte under alla ovan specificerade kriterier. Insatsen kan även erbjudas klienter som avslutande steg inom arbetsmodellerna vårdkedja och boendetrappa, klienter från träningsboende med neuropsykiatrisk funktionsnedsättning eller särskilda boenden.

3.6.1 Ekonomiskt bistånd

Ekonomiskt bistånd kan beviljas till personer, i ett akut skede, inom ramen för det vräkningsförebyggande arbetet i syfte att förhindra avhysning.

4. Beslut om insats enligt LSS

Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) är en rättighetslag som ska garantera personer med omfattande och varaktiga funktionshinder goda levnadsvillkor, att de får den hjälp de behöver i det dagliga livet och att de kan påverka vilket stöd och vilken service de får. Enligt 8 § LSS ska insatser enligt lagen endast ges den enskilde om hen begär det. Om den enskilde är under 15 år eller uppenbart saknar förmåga att på egen hand ta ställning i frågan kan vårdnadshavare, god man, förmyndare, förvaltare eller framtidsfullmaktshavare begära insatser för den enskilde.

Med goda levnadsvillkor avses att den enskilde ska få leva som andra i motsvarande ålder. Vid bedömningen av om en person har behov av en insats för sin livsföring enligt LSS måste en jämförelse göras med den livsföring som kan anses normal för personer i samma ålder (HFD 2011 ref 60).

Målet för en verksamhet enligt LSS bör vara att människor med omfattande funktionshinder ska kunna skapa sig ett värdigt liv, så likt andra människors som möjligt och i gemenskap med andra människor. Det övergripande syftet med de särskilda insatserna bör vara att åstadkomma så jämlika villkor som möjligt mellan människor med omfattande funktionshinder och andra människor. (Prop. 1992/93:159 s. 50)

För att kunna pröva rätten till insatser enligt LSS behöver den enskilde ingå i en personkrets enligt 1 § LSS. I LSS finns 10 olika insatser som enskilda kan söka från kommunen, dock är 9 § 1 främst en insats som regionen ansvarar för. Därtill kan enskilda bosatta i annan kommun som omfattas av LSS personkrets ansökan om förhandsbesked från kommunen.

Individens behov av en insats ska alltid bedömas utifrån den individuella situationen. Normaliseringsprincipen, vilket innebär att en person med funktionsnedsättning ska ha samma rättigheter och skyldigheter i samhället som alla andra, ska vara vägledande. Bedömningen av individens behov ska alltså ske utifrån en jämförelse med hur en person i samma ålder utan funktionsvariation lever.

Vid prövning om en person har rätt till insats enligt LSS ska följande bedömningar alltid göras:

- tillhör LSS personkrets 1,2 eller 3,
- har behov av sökt insats,
- genom insatsen tillförsäkras goda levnadsvillkor, samt
- att behovet inte är tillgodosett på annat sätt.

4.1 Bedöma behov hos barn med funktionsnedsättningar

Vårdnadshavare till barn med funktionsnedsättning har enligt Föräldrabalken ansvar för barnets personliga förhållanden och ansvar för att barnets behov blir tillgodosedda. Det handlar om att barnet får den omsorg som behövs med hänsyn till barnets ålder, utveckling och andra omständigheter. Barnets ålder har betydelse för rätten till insatser. Från och med att barnet är cirka 12 år förväntas inte längre vårdnadshavare ansvara för barnets grundläggande behov. När det gäller personlig assistans till barn utreds barnets totala behov av hjälp med samtliga grundläggande behov. Vid bedömning av barns rätt till personlig assistans görs ett schabloniserat föräldraavdrag utifrån barnets ålder

4.2. Dubbla insatser

Den enskilde ska inte beviljas två eller flera insatser som tillgodoser samma behov.

Beslut om andra insatser enligt SoL eller LSS kan påverka omfattningen av assistansbeslutet oavsett om beslutet kommer från Försäkringskassan eller från kommunen.

4.3 Insatser enligt LSS

Personlig assistans enligt 9 § punkt 2

Behov av stort, varaktigt och omfattande stöd av mycket personlig karaktär för personer som inte fyllt 67 år. Behoven behöver framgå av medicinskt underlag, till exempelvis läkarintyg och observationer i ADL-bedömning. Den enskilde avgör själv hur assistansen ska anordnas.

Beslut om andra insatser enligt SoL eller LSS kan därför påverka omfattningen av assistansbeslutet, och det oavsett om beslutet kommer från Försäkringskassan eller från kommunen. Personer över 66 år kan söka hemtjänst eller annat stöd enligt SoL eller LSS istället för utökad personlig assistans.

Social- och omsorgsförvaltningen ska återsöka kostnader från Försäkringskassan gällande assistansersättning enligt LSS i de fall det är möjligt.

Personlig assistans och korttidsvistelse

Korttidsvistelse beviljas inte för vuxna, barn och unga som är beviljade personlig assistans enligt 9 § 2 LSS eller assistansersättning enligt 51 kap Socialförsäkringsbalken (SFB).

När anhöriga som arbetar som personliga assistenter ska en restriktiv bedömning göras av rätten till korttidsvistelse när det behövs för avlastning. Detta då avlastning för anhöriga kan ske genom att utföraren anlitar andra personliga assistenter som går in och utför assistansen. En annan möjlighet är att den personliga assistansen helt utförs av andra än anhöriga, vilket också kan underlätta den enskildes självständighetsutveckling

Behov av mer än en personlig assistent (dubbelbemanning)

Mer än en assistent kan beviljas under förutsättning att det framgår av medicinskt underlag samt att möjligheten att tillgodose behovet med en personlig assistent i kombination med bostadsanpassning eller andra hjälpmedel har utretts.

Personlig assistans i andra verksamheter

Under tiden den enskilde vistas i annan verksamhet ska den enskildes behov av omvårdnad tillgodoses av den verksamheten. Personlig assistans beviljad enligt 9 § 2 LSS eller assistansersättning enligt 51 kap Socialförsäkringsbalken (SFB) utförs därför vanligtvis inte:

- på en institution som tillhör eller får bidrag från staten, en kommun, eller region,
- i grupp- eller servicebostad,
- på korttidsvistelse enligt SoL eller LSS, eller
- i barnomsorg, skola eller daglig verksamhet enligt LSS.

Personlig assistans och ledsagning

Om en individ har insatsen personlig assistans enligt LSS ska bedömningen av ledsagning ske i den insatsen. Beslut om villkor på ledsagare vid beslut om färdtjänst medför inte en automatisk rätt till ledsagning enligt LSS utan en individuell prövning sker.

Personlig assistans och sjukhusvistelse

Ersättning för personlig assistans i samband med sjukhusvistelse ges inte utan särskilda skäl, vilket ska framgå av medicinskt underlag. Särskilda skäl kan handla om att den enskilde behöver tillgång till någon som har ingående kunskaper om personen eller att den enskilde inte kan kommunicera. När den enskilde är förälder och har personlig assistans beviljas den enskilde endast assistans för sina egna grundläggande och övriga behov.

Personlig assistans och om den enskilde är över 66 år

Personer över 66 år behåller den assistans som den enskilde beviljats före 66 års ålder, men kan inte beviljas någon utökning. Ansökningar om personlig assistans som inkommer efter 66-års dagen avslås därför.

Tillfällig utökning

Den enskilde som har beviljats personlig assistans av kommunen eller från Försäkringskassan och är under 65 år kan ansöka om tillfällig utökning. Ett exempel på en tillfällig utökning kan vara om den enskilde, på grund av sjukdom, behöver mer hjälp än vanligt i form av utökad antal assistanstimmar. Beslutet är vanligen begränsat till enstaka händelser eller kortare tid, det vill säga upp till 6 månader.

Ledsagarservice enligt 9 § punkt 3

Insatsen ska underlätta aktivt deltagande i samhället genom att ta sig från en plats till en annan. Ledsagarservice beviljas inte generellt, utan för specificerade aktiviteter. Personer i alla åldrar kan ha rätt till insatsen, men då är syftet att kunna leva som andra i samma ålder. Det är sällan som exempelvis mindre barn, som normalt inte rör sig på egen hand, ges ledsagarservice. Insatsen är till för att möjliggöra enklare aktiviteter och att bryta isolering, till exempel som att besöka vänner, delta i fritidsaktiviteter, i kulturlivet eller för att promenera. Ledsagarservice kan också behövas för att kunna besöka läkare, tandläkare eller vårdcentral samt i färdtjänst. Att åka på semester utomlands anses inte ha karaktären av en enklare aktivitet. De omkostnader för ledsagaren som uppstår under ledsagningen står verksamheten för.

Handläggare ska hänvisa till andra huvudmäns ansvar, där det är aktuellt, exempelvis Regionen.

Ledsagarservice får i regel inte utföras av anhöriga, släkt eller vänner som anställs för att utföra avlösarservice.

Biträde av kontaktperson enligt 9 § punkt 4

Insatsen syftar till att bryta social isolering för att hjälpa den enskilde att lämna hemmet, delta i samhällslivet och underlätta för ett självständigt liv i samhället. Avsikten med kontaktperson är att den enskildes sociala nätverk utökas, personen har möjlighet att påverka valet av kontaktperson. Den enskilde ska aktivt medverka i insatsens utförande. Kontaktperson ska vara en person utanför den enskildes nätverk.

För barn över 15 år krävs samtycke från barnet för att insatsen ska beviljas.

Avlösarservice i hemmet enligt 9 § punkt 5

Insatsen innebär att en person tillfälligt tar över omvårdnaden från anhörig eller närstående. Insatsen ska primärt utföras i eller i nära anslutning till hemmet, gå på promenad, till lekplatsen och liknande.

Avlösarservice är en avlastning. Den ges för att familjen ska kunna genomföra aktiviteter som personen med funktionsnedsättning inte deltar i eller för att anhöriga ska kunna ägna sig åt syskon, möjliggöra för anhöriga eller familjemedlemmar att få vila och avkoppling. Avlösarservice kan ske regelbundet eller vid oförutsedda situationer.

Avlösarservice ska inte användas i följande situationer:

- sjukdom och/eller ledighet från skolan,
- när ordinarie skola och/eller fritidsverksamhet håller stängt, samt
- vid förvärvsarbete.

I avlösarens uppdrag ingår inte att sköta om andra barn i familjen, hushållsuppgifter eller att hämta och lämna barn på förskola eller skola. De som lever i samma hushållsgemenskap kan inte utföra avlösning. Insatsen beviljas med visst antal timmar per kalendermånad.

Korttidsvistelse utanför det egna hemmet enligt 9 § punkt 6

Personer med funktionsnedsättning får miljöombyte och/eller rekreation samt att anhöriga får avlösning i omvårdnadsarbetet. Korttidsvistelse kan ske regelbundet eller vid oförutsedda situationer alla dagar, kvällar och nätter i veckan. Korttidsvistelse kan utföras både enstaka och sammanhängande dygn.

Nämnden anser att det är goda levnadsvillkor att familjer regelbundet får avlastning på veckoslut, en riktning är minst en helg på fem veckor.

Korttidsvistelsen beviljas i form av korttidshem (korttids), stödfamilj eller lägervistelse. Kommunen har inget hälso-och sjukvårdsansvar i insatsen korttidsvistelse.

Definition "ett dygn" i samband med korttidsvistelse

Ett dygn i detta avseende innebär att vistelsetiden på korttidshemmet kan understiga 24 h. Detta för att i Linköpings kommun erbjuds kombinerade verksamheter, där barn och ungdomar som har behov av både korttidsvistelse och korttidstillsyn vistas. Anledningen är att kunna minska antalet resor till/från fritids- och korttidsverksamhet för dessa enskilda barn och ungdomar som har mer omfattande behov. I de kombinerade verksamheterna bedrivs fritidsverksamhet på eftermiddagar, vardagar efter skolans slut samt på skollov och studiedagar. Under den övriga tiden sker korttidsverksamhet i lokalerna.

Stödfamilj

Att ha en stödfamilj betyder att ett barn eller en ungdom med funktionsnedsättning får komma och bo i en familj, som har utsetts av kommunen. Stödfamilj är ett frivilligt uppdrag som ges av familjer som har rekryterats av Linköpings kommun. Den som har beviljats stödfamilj kan lämna ett eget förslag på familj som kan fungera som stödfamilj. Stödfamiljen behöver dock utredas och godkännas av Linköpings kommun. Stödfamilj kan samordnas med kontaktfamilj och kan ibland vara samma familj över tid.

Läger/kollo

Linköpings kommuns utgångspunkt är att inte bevilja extern läger/kolloverksamhet utan att insatsen ska verkställas av Linköpings kommun. Lägervistelse/kolloverksamhet kan beviljas enligt beslut men erbjuds även via service, som en öppen verksamhet i Linköpings kommun. Det innebär att den enskilde inte behöver ha ett LSS-beslut för att delta eller besöka verksamheterna utan kan vända sig direkt till en ansvarig verksamhet. För vissa aktiviteter finns särskilda anmälningstider, för mer information se Linköpings kommuns hemsida. Korttidsvistelse i utflyktsform/läger ges till både barn och vuxna med funktionsnedsättning och utförs i kommunen eller dess närområde. Insatsen ska ha karaktären av utflykt och läger snarare än semesterresa.

Korttidstillsyn för skolungdom över 12 år utanför det egna hemmet i anslutning till skoldagen samt under lov enligt 9 § punkt 7

Korttidstillsyn för barn över 12 år ska vara tillgänglig före och efter skoldagens slut samt under skollov och studiedagar, dock ej nattetid. Skolan har ansvar för att anordna fritidsverksamhet till och med vårterminen när ett barn fyller 13 år (14. kap SFS 2010:800). Behov av korttidstillsyn för skolungdom uppstår när skolans ansvar för fritids upphör, dock längst till och med att skolungdomen avslutar gymnasiet eller fyller 21 år.

Bostad med särskild service för barn eller ungdomar enligt 9 § punkt 8

Bostad med särskild service för barn och ungdomar omfattar kompletterande och varaktig uppväxtmiljö för barn och ungdomar som till följd av funktionsnedsättning behöver bo utanför föräldrahemmet. Insatsen ska skapa goda förutsättningar för barnets eller ungdomens känslomässiga och sociala utveckling samt tillgodose behovet av stöd samt en trygg uppväxt.

Familjehem

Familjehem innebär att barnet eller ungdomen bor i en annan familj än sin egen. Med familjehem enligt LSS avses detsamma som i 3 kap. 2 § socialtjänstförordningen (SoF). Boende i familjehem enligt LSS är dock inte tänkt att ges för att skydda barnet eller kompensera för bristande föräldraförmåga.

Bostad med särskild service för vuxna enligt 9 § punkt 9

Bostad med särskild service består av personalstöd och bostad. Syftet med bostad med särskild service är att tillgodose den enskildes behov av stöd, service och trygghet som inte kan ges i ett ordinärt boende. Insatser enligt 9§9 och 9§8 LSS ska huvudsakligen verkställas inom Linköpings kommun.

Gruppboestad

Syftet med gruppboendet är att vuxna personer med funktionsnedsättning som inte klarar eget boende eller boende i serviceboestad ändå ska ha möjlighet att flytta hemifrån och skapa sig ett eget hem.

En gruppboestad består av ett mindre antal lägenheter grupperade kring gemensamma utrymmen. Gruppboestad beviljas enligt 9 § 9 LSS till personer som behöver ett nära stöd och gemenskap med andra. Där finns närhet till personal som mer eller mindre kontinuerligt ger stöd och personlig vård genom planerade och oplanerade insatser. I en gruppboestad ingår det en fast bemanning och ett hälso- och sjukvårdsansvar över den boende.

Serviceboestad

Syftet med insatsen serviceboestad innefattar en bostadsform med visst fast basstöd genom anställd personal för boendet där omfattande service och vård kan ges dygnet runt.

En serviceboestad består av fler lägenheter än en gruppboestad. De kan vara belägna utspritt i ett flerfamiljshus, i ett område eller samlade i ett hus eller en trappuppgång. Stödet till den enskilde ges mest i form av planerade insatser.

Annan särskilt anpassad bostad

Med en annan särskilt anpassad bostad för vuxna avses en av kommunen anvisad bostad med viss grundanpassning men utan fast bemanning. I denna boendeform ingår inte omvårdnad och inte heller fritidsverksamhet och kulturella aktiviteter. Om den enskilde

behöver stöd och service i anslutning till boendet kan det ges inom ramen för andra insatser enligt LSS, till exempel personlig assistans och ledsagarservice. Stöd kan även ges i form av hemtjänst eller boendestöd enligt socialtjänstlagen. I boendeformen ingår inte ett hälso- och sjukvårdsansvar.

Daglig verksamhet enligt 9 § punkt 10

De personer som bedöms tillhöra personkrets 1 eller 2 enligt LSS, är i yrkesverksam ålder och inte står till arbetsmarknadens förfogande eller utbildar sig, kan få daglig verksamhet enligt 9 § 10 LSS.

Syftet med daglig verksamhet är att den ska bidra till personlig utveckling och att främja delaktighet i samhället. Verksamheten bör innehålla både habiliterande och mer produktionsinriktade uppgifter. Det övergripande målet är att utveckla den enskildes möjlighet till arbete. Den dagliga verksamheten ska erbjuda den enskilde stimulans, utveckling, meningsfullhet och gemenskap efter den enskildes önskemål.

Personer som av social- och omsorgsnämnden i Linköping beviljas insatsen daglig verksamhet enligt LSS har möjlighet till eget val enligt LOV (lagen om valfrihetsystem). Eget val innebär en rätt att välja bland de av kommunen godkända utförare. Den enskilde har möjlighet att enbart välja en daglig verksamhet.

Eget val omfattar daglig verksamhet med undantag av boende med tillgång till daglig verksamhet (BoDa). I BoDa verksamheter erbjuds daglig verksamhet inom ramen för boendet.

Som huvudregel kan daglig verksamhet endast verkställas på en verksamhet.

Förhandsbesked 16§

En person som ingår i en personkrets enligt 1 § LSS och avser att bosätta sig i Linköpings kommun har rätt att få sin begäran om insatser prövad enligt samma kriterier som en inom kommunen bosatt person. Detta innebär ingen rätt till förtur eller liknande.

Myndighetsutövningen ska vara behjälplig med förhandsbesked för den som planerar att flytta från kommunen. När det inkommer en ansökan från en person som bor i en annan kommun och denne ansöker om förhandsbesked ska ansökan behandlas som om personen är bosatt i Linköpings kommun. En person kan inte ansöka om förhandsbesked hos flera kommuner samtidigt. Den enskildes avsikt att flytta till kommunen ska vara klar och bestämd.

Ordlista och definitioner

Ansökan	<p>Vid rätten till bistånd finns inga begränsningar i 4 kap. 1 § SoL om vad den enskilde kan ansöka om. Den enskildes behov avgör om bistånd ska beviljas och hur det i sådana fall ska utformas. En ansökan om bistånd behöver därför inte vara noggrant preciserad för att frågan ska utredas och avgöras genom ett beslut.</p> <p>Den enskilde kan själv lägga fram sin sak eller välja att använda sig av ett ombud eller biträde. Ombud innebär en person med fullmakt från den enskilde att helt eller delvis föra hens talan. Biträde innebär en person som biträder en person utan att föra hens talan.</p>
Anmälan	En anmälan om att en person kan behöva social-och omsorgsnämndens stöd kan komma från såväl enskilda personer som från myndigheter, yrkesverksamheter och andra organisationer. När det gäller en myndighet kan anmälan komma antingen från myndigheten som sådan eller från en person som är anställd vid myndigheten.
Bedömning	Åtgärd i form av ett omdöme grundat på insamlad information.
Begäran	Insatser enligt LSS ska ges den enskilde endast om hen begär det. Om den enskilde är under 15 år eller uppenbart saknar förmåga att på egen hand ta ställning i frågan kan vårdnadshavare, god man, förmyndare, förvaltare eller framtida fullmaktshavare begära insatser för honom eller henne.
Beslut	Avgörande i en viss fråga som fattas på en gång eller i ett sammanhang.
Bistånd	Den hjälp som den enskilde har rätt till enligt socialtjänstlagen.
Civilsamhället	Är en samlad beteckning för den sfär i demokratiska samhällen som består av frivilliga sammanslutningar mellan individer (exempelvis folkrörelser, olika typer av föreningar, trossamfund) som är självständiga från staten.
Den enskilde	Person som tar emot social-och omsorgsnämndens insats. Andra förekommande begrepp med samma innebörd i aktuell riktlinje är person, individ, barn och den unge.
Förbehåll	Ett beslut kan innehålla ett förbehåll som gör den fortsatta giltigheten av beslutet beroende av en omprövning från nämnden. En form av förbehåll avser tidsbegränsning av beslut, exempelvis en redovisning av den tidsperiod under vilket beslutet gäller eller om att beslutet kan komma att omprövas om det sker väsentliga förändringar i de förhållanden som legat till grund för beslutet.

God man	En god man är en person som på ideell basis kan hjälpa en person att hantera sin ekonomi och att tillvarata sina rättigheter. En god man är ett frivilligt stöd. En god man kan hjälpa till inom ett, två eller tre olika områden: Förvalta egendom, bevaka rätt och sörja för person.
Handläggning	Samtliga åtgärder som vidtas från det att ett ärende öppnas till dess att det avslutas genom ett beslut.
Insats	Individuellt behovsprövat stöd eller individuellt behovsprövad vård och behandling som beviljats enligt SoL och LSS.
Journal	Den del av en personakt där anteckning av betydelse för handläggning av ett ärende samt för genomförande och uppföljning av en insats görs i kronologisk ordning. Ej att förväxla med den patientjournal som ska föras enligt patientdatalagen (2008:355).
Legal företrädare	Är en formellt utsedd god man, förvaltare, vårdnadshavare eller ett ombud med fullmakt.
LMA-kort	Ett kort som en asylsökande person får som bevis på att denne är asylsökande och får vara i Sverige under tiden som individen väntar på beslut. Är ej ett identitetskort.
LSS	Lag (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade
Myndighetsutövning	En myndighets befogenhet att för enskild ensidigt bestämma om förmån, rättighet, skyldighet, disciplinpåföljd, avskedande eller annat jämförbart förhållande.
Omsorg	Vård och skötsel av någon.
Ordinärt boende	Med ordinärt boende avses boende i vanliga flerbostadshus, egna hem eller motsvarande.
Placering	Placering enligt socialtjänstlagen innebär att, efter beslut av social-och omsorgsnämnden, beredas vård utanför det egna hemmet. Begreppet placeras används i betydelsen verkställighet av beslut om vård.
Personkrets LSS	LSS innehåller bestämmelser om insatser för särskilt stöd och särskild service åt personer: <ol style="list-style-type: none"> 1. med utvecklingsstörning, autism eller autismliknande tillstånd, 2. med betydande och bestående begåvningsmässigt funktionshinder efter hjärnskada i vuxen ålder föranledd av yttre våld eller kroppslig sjukdom, eller 3. med andra varaktiga fysiska eller psykiska funktionshinder som uppenbart inte beror på normalt åldrande, om de är stora och förorsakar betydande svårigheter i den dagliga livsföringen och därmed ett omfattande behov av stöd eller service.

Serviceinsats	Insats utan individuell behovsbedömning och beslut om bistånd.
SMART-mål	Mål som är SMART:a är om de fastställer exakta mål och nyckeltal på ett lättillgängligt sätt. SMART innebär följande: <ul style="list-style-type: none"> • Specifikt • Mätbart • Accepterat • Realistiskt • Tidssatt
SoL	Socialtjänstlagen (2001:453)
Social-och omsorgsnämnden	Social-och omsorgsnämnden är en myndighets- och beställarnämnd. Nämnden ska inom kommunen svara för myndighetsutövning och verkställande enligt flera lagstiftningar, exempelvis SoL och LSS.
Social-och omsorgsförvaltningen	Social-och omsorgsförvaltningen är social-och omsorgsnämndens tjänstepersonsorganisation.
Uppdrag	En arbetsuppgift (av viss betydelse) som någon har tilldelats för utförande under viss tidsrymd.
Uppföljning	Även om det är någon annan än den beslutande nämnden som ansvarar för genomförandet av en insats har den beslutande nämnden fortfarande ansvaret för att den enskilde får den beviljade insatsen och att insatsen är av god kvalitet.
Utredning	All den verksamhet som syftar till att göra det möjligt för nämnden att fatta beslut i ett ärende hos nämnden.
Verkställighet	Genomförandet av en beslutad insats.
Vårdnadshavare	En person som har rätt och skyldighet att vårda någon, särskilt ett barn.
Ärende	Formellt avgränsad fråga (inom ett visst område) som tas upp till behandling. Vanligen av en viss myndighet.
Överklaga	Klaga över en dom eller beslut genom att föra ärendet till en högre instans. Instans innebär ett beslutsorgan på en viss nivå inom rättsväsendet.

Bilaga 1 - Insatser i Linköpings kommun enligt socialtjänstlagen och lag om stöd och service till vissa funktionshindrade

I nedanstående tabell framgår biståndsinsatser enligt SoL och LSS som social-och omsorgsnämnden i Linköpings kommun ansvarar för. Till respektive insats framgår bland annat begränsning i tid, omfattning och tid för uppföljning

Riktlinjen är vägledande och det är därför av vikt att poängtera att det alltid sker en individuell prövning om ett beslut ska vara tillsvidare eller tidsbegränsat. Om ett beslut ska vara tidsbegränsat ska det alltid motiveras. Det ska alltid göras en helhetsbedömning av den enskildes situation och behov i varje enskilt fall.

Socialtjänstlagen (2001:453) - SoL

Öppenvård enligt 4 kap. 1 § SoL

Beslut	Insats / Placering / Annan Vård	Beslutstid	Omfattning	Uppföljning
4 kap. 1 § SoL	Familjestöd	Utgångspunkt: upp till 12 månader	Utifrån den individuella bedömningen av barnets behov, men max 20 timmar per vecka	Minst var 6:e månad
4 kap. 1 § SoL	Anhörigstöd	Utgångspunkt: upp till 6 månader	Utifrån den individuella bedömningen av barnets behov.	Minst var 6:e månad
4 kap. 1 § SoL	Brottsförebyggande	Utgångspunkt: upp till 12 månader	Utifrån den individuella bedömningen av barnets behov.	Minst var 6:e månad
4 kap. 1 § SoL	Boendestöd	Utgångspunkt: upp till 6 månader. Möjlighet till förlängning, i vissa fall, till 12 månader kan göras restriktivt.	Utgångspunkt: 1-2 tillfällen/vecka, totalt 3-4 timmar/vecka.	Minst var 3:e månad
4 kap. 1 § SoL	Boendestöd med bas	Utgångspunkt: upp till 6 månader	1-3 tillfällen/vecka	Minst var 3 månad
4 kap. 1 § SoL	Stöd vid umgänge	Utgångspunkt: upp till 6 månader	Utifrån individuella behov, men i normalfallet 2	Minst var 6:e månad

			gånger i månaden.	
4 kap. 1 § SoL	Samtalsstöd	Utgångspunkt (21 år och äldre): upp till 6 månader. Utgångspunkt (13-20 år): upp till 6 månader.	Samtal 1-5 gånger i -veckan (21 år och äldre) Utifrån individuella behov (13-20 år).	Uppföljning (21 år och äldre): Minst 1 månad innan beslutet upphör. Uppföljning (13-20 år): Minst var 3:e månad
4 kap. 1 § SoL	Provtagning	Utgångspunkt: Upp till 6 månader	Olika intervall, mellan 1-3 ggr i veckan under en period	Minst 1 gång per vecka
4 kap. 1 § SoL	Dagvård (extern öppenvård eller heldygnsvård)	Utgångspunkt: Upp till 2 månader	Olika utifrån individens behov; hel, halv eller kvarts dagvård.	Minst varannan månad
4 kap. 1 § SoL	Kontaktperson	Utgångspunkt: Upp till 6 månader.	För personer som är 22-65 år: 1 gång i veckan.	Minst var 3:e månad.
4 kap. 1 § SoL	Kontaktfamilj	Utgångspunkt: Upp till 12 månader.	Individuell bedömning, men utgångspunkten är varannan helg.	Minst var 6:e månad
4 kap. 1 § SoL	SKKP (Särskilt kvalificerad kontaktperson)	Utgångspunkt: Upp till 6-12 månader.	Max 10 timmar per vecka	Minst var 3:e månad

Våld i nära relationer

Beslut	Insats / Placering / Annan Vård	Beslutstid	Omfattning	Uppföljning
4 kap. 1 § SoL	Samtalsstöd	Utgångspunkt: Upp till 3 månader		Minst varje månad
4 kap. 1 § SoL	Skyddat boende	Utgångspunkt: Upp till 6 månader		Minst var 3:e månad
4 kap. 1 § SoL	Kortsiktigt boende	Utgångspunkt: Upp till 3 månader		Minst varannan månad
4 kap. 1 § SoL	Långsiktigt boende	Utgångspunkt: Upp till 6 månader		Minst var 3:e månad
4 kap. 1 § SoL	Ekonomiskt bistånd	Utgångspunkt: Tillfälligt beslut upp till 3 månader		Minst varje månad

Heldygnsvård

Beslut	Insats / Placering / Annan Vård	Beslutstid	Omfattning	Uppföljning
4 kap. 1 § SoL	Familjehem	Utgångspunkt: Barn och unga (0-18 år) tills vidare, längst till och med 18 års ålder Nytt beslut fattas vid myndighetsdagen till och med 31 augusti det år den unge avslutat sina gymnasiestudier och som längst till det att den unge fyller 21 år. TFCO 8-12 månaders beslut I särskilda fall kan även vuxna (21 år och äldre) röras av insatsen. Upp till 6 månader.		Minst var 3:e månad
4 kap. 1 § SoL	HVB	Utgångspunkt: Upp till 6 månader (0-21 år)	För vuxna (22 +) ska det i månad 1 ske planering	Minst varannan månad (0-21 år)

		Upp till 3 månader (22 år och äldre) Ensamkommande barn erhåller beslutet fram till avslutat gymnasium men som längst till och med vårterminen det året hen fyller 20 år.	för att säkerställa en trygg hemgång/eftervård och planering för medborgaren.	Minst 1 gång per månad (22 år och äldre)
4 kap. 1 § SoL	Stödboende unga	Utgångspunkt: Beslutstid till 18-årsdag, därefter nytt beslut 6 månader i taget maximalt till 21 årsdag. Ensamkommande barn erhåller beslutet fram till avslutat gymnasium men som längst till och med vårterminen det året hen fyller 20 år.		Minst var 3:e månad
4 kap. 1 § SoL	Stödboende/Motivationsboende	Utgångspunkt: Upp till 12 månader (18 år och äldre).		Minst var 3:e månad (18 år och äldre)
4 kap. 1 § SoL	Utslussboende	Utgångspunkt: Upp till 6 månader (18 år och äldre).		
4 kap. 1 § SoL	Jourhem	Utgångspunkt: Beslutstid under utredningstid (4 mån). Om det inte finns särskilda skäl får ett barn vårdas i ett jourhem i högst två månader efter det att social-och omsorgsnämndens utredning enligt 11 kap. 2 § om ingripande till barnets skydd eller stöd avslutats.		Kontakt med placerat barn minst 1 gång per månad

4 kap. 1 § SoL	Akuthem	Utgångspunkt: Under utredningstid max 4 månader.		Minst 1 gång per månad
4 kap. 1 § SoL	Utredningshem- HVB	Utgångspunkt: Upp till 2 månader, med möjlighet till förlängning max 2 månader.		Minst 1 gång per månad
4 kap. 1 § SoL	HVB på SiS Ungdomshem	Utgångspunkt: Upp till 3 månader.		Minst 1 gång per månad.
4 kap. 1 § SoL	Kontraktsvård eller vårdvistelse på HVB alt via öppenvård och boendeinsats	Utgångspunkt: I enlighet med kriminalvårdens behandlingsplan, oftast upp till 3 månader (18 år och äldre)		Minst 1 gång per månad innan kriminalvårdens betalningsansv ar upphör. Därefter uppföljning enligt riktlinjer för HVB eller öppenvård.
4 kap 1 § SoL	Korttidsplats	Utgångspunkt: Upp till 3 månader (18 år och äldre)		Minst var 3:e vecka.
4 kap. 1 § SoL	Bostad med särskild service enligt SoL, inriktning psykiatri	Utgångspunkt: Tidsbegränsning utifrån behov (18 år och äldre)		Uppföljning minst var 6:e månad
4 kap. 1 § SoL	Kortsiktigt boende	Utgångspunkt: Upp till 6 månader.		Minst var annan månad.
4 kap. 1 § SoL	Långsiktigt boende	Utgångspunkt: Upp till 12 månader.		Minst var 3:e månad

Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (1993:387) - LSS

Beslut	Insats / Placering / Annan Vård	Beslutstid	Omfattning	Uppföljning
9§2	Personlig assistans: ekonomiskt stöd eller biträde	Utgångspunkt: Tidsbegränsning ska ske utifrån den enskildes behov. Vid tillfällig utökning är det som huvudregel begränsat till enstaka händelse eller kortare tid (upp till 6 månader).	Grundläggande behov: generellt minst 7 h/vecka (efter 20 h assistansersättning). Beslut formuleras i timmar och minuter. Det kan vara dygn, vecko- eller månadsbeslut.	Uppföljning minst en gång per år
9§3	Ledsagarservice	Utgångspunkt: Tidsbegränsning ska ske utifrån den enskildes behov Huvudregel: behov uppstår vid 12 års ålder	Det beror på vad insatsen ska användas till, beviljas i antal timmar/vecka eller timmar/månad.	Uppföljning minst var 6:e månad
9§4	Biträde av kontaktperson	Utgångspunkt: tidsbegränsning ska ske utifrån den enskildes behov. Upp till 6 månader. Huvudregel: från och med 8 års ålder.	Beviljas i antal timmar per månad. (Utgångspunkt: upp till 4 timmar/månad)	Uppföljning minst var 3:e månad
9§5	Avlösarservice	Utgångspunkt: tidsbegränsning ska ske utifrån den enskildes behov. Utgångspunkt: 12 månader för enskilda över 18 år, 1 år för barn.	Utgångspunkt: upp till 4 timmar/månad för enskilda över 18 år, 8 timmar/månad för barn.	Uppföljning minst var 6:e månad
9§6	Korttidsvistelse	Utgångspunkt: tidsbegränsning ska ske utifrån den enskildes behov. Upp till 12 månader för enskilda över 18 år, 2 år för barn.	Beviljas med omfattningen dygn per månad. Utgångspunkt: upp till 4 dygn per månad. Vid dagkorttidsvistelse upp till 2 tillfällen/månad.	Uppföljning minst var 6:e månad.

9§7	Korttidstillsyn	Utgångspunkt: tidsbegränsas till och med 21 års ålder. Ytterligare tidsbegränsning kan ske utifrån den enskildes behov.		Uppföljning minst en gång per år.
9§8	Bostad med särskild service/ boende i familjehem	Tidsbegränsas till och med 18 års ålder eller slutförande av gymnasieskola. Ytterligare tidsbegränsning kan ske utifrån den enskildes behov.		Uppföljning minst var 6:e månad.
9§9	Bostad med särskild service/annan särskilt anpassad bostad	Utgångspunkt: tills vidare. Förbehåll i form av tidsbegränsning eller/och i form av omprövning på grund av ändrade omständigheter sker utifrån behov i särskilda fall.		Uppföljning minst var 6:e månad.
9§10	Daglig verksamhet	Tidsbegränsning ska ske utifrån den enskildes behov. Från 18 års ålder eller slutförande av gymnasieskola Utgångspunkt: giltighetstid 3 år.		Uppföljning sker minst en gång per år.
16§ LSS	Förhandsbesked	Giltighetstid: 6 månader från och med första erbjudande om verkställighet		